

56. sz. Egyezmény

a tengerészek betegbiztosításáról

A Nemzetközi Munkaügyi Szervezet Általános Konferenciája,

Amelyet a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal Igazgató Tanácsa hívott össze Genfben, és amely 1936. október 6-án huszonegyedik ülészakára ült össze,

Miután úgy határozott, hogy különböző javaslatokat fogad el a tengerészek betegbiztosításáról - amely kérdés az ülészak napirendjének második pontjaként szerepelt, és

Miután úgy döntött, hogy ezeket a javaslatokat egy nemzetközi Egyezmény formájában adja közre,

a mai napon, 1936. október 24-én elfogadja az alábbi Egyezményt, mely a "Betegbiztosításról (tenger) szóló 1936. évi Egyezmény" néven idézhető:

1. cikk

1. Minden olyan személy, aki hajókapitányként vagy a személyzet, illetve egyéb módon a hajószemélyzet tagjaként egy olyan hajó - kivéve hadihajó - fedélzetén dolgozik, mely a jelen Egyezmény hatálya alatt álló területen van bejegyezve, és tengeri forgalomban vagy tengeri halászatban vesz részt, legyen biztosítva kötelező betegbiztosítási program keretében.

2. A Nemzetközi Munkaügyi Szervezet bármely tagállamának nemzeti törvényei és rendelkezései megállapíthatnak a tagállam által szükségesnek tartott kivételeket az alábbiak tekintetében-

- (a) azon személyek, akik állami hatóság kereskedelemmel nem foglalkozó hajójának fedélzetén állnak foglalkoztatásban;
- (b) azon személyek, akiknek bére vagy jövedelme meghalad egy meghatározott összeget;
- (c) azon munkavállalók, akik nem pénzbeli javadalmazásért dolgoznak;
- (d) azon személyek, akik nem az adott tagállam területén laknak;
- (e) egy meghatározott korhatár alatti vagy fölötti munkavállalók;
- (f) a munkaadó családtagjai;
- (g) kormányosok.

2. cikk

1. Egy olyan biztosított személy, aki munkaképtelenné vált, és betegsége okán nem kap bért, készpénzjáradékra jogosult, melynek időtartama nem lehet kevesebb mint a rokkantság első huszonhat hete vagy százyolcvan napja, attól a naptól, illetve azt is beleértve, melyen ezen járadék először fizetendő.

2. A járadékra való jogosultság függővé tehető attól, hogy az illető személy teljesítette-e egy jogszerző és egy néhány napnyi várakozási időszakot, melyet a rokkantság kezdetétől kell számolni.

3. A biztosított személynek nyújtott készpénzjáradék sosem lehet alacsonyabb szinten rögzített mint amilyen szinten a kötelező általános betegségbiztosítási program azt meghatározza, ahol ilyen program létezik, de nem vonatkozik tengerészekre.

4. A készpénzjáradék visszatartható, ha-

- (a) a biztosított személy hajón szolgál vagy külföldön van;
- (b) amíg a biztosított személyt a biztosítási intézmény vagy állami pénzalapok költségén tartják el, azonban, ha a biztosított személynek családi kötelezettségei vannak, úgy a készpénzjáradékot csak részben tartják vissza;
- (c) amíg ugyanazon betegség folytán a biztosított személy valamely másik forrásból is kap kártérítést, melyre törvényileg jogosult, méghozzá olyan módon, hogy ilyen esetben a járadékot csak akkor szabad teljesen vagy részben visszatartani, ha és olyan mértékben amennyire az ilyen kártérítés egyenlő vagy kevesebb azon járadék összegénél, amelyet a biztosított személy a betegségbiztosítási program keretében kapna.

5. A készpénzjáradék csökkenthető vagy megtagadható olyan betegség esetében, melyet a biztosított személy szándékos helytelen magatartása okozott.

3. cikk

1. A biztosított személy betegségének kezdetétől, legalábbis addig, amíg a táppénz folyósítási ideje tart, ingyenesen jogosult egy teljes mértékben képesített orvos általi ellátásra és megfelelő és kielégítő mennyiségű orvosságra és segédeszközre.

2. A biztosított személy a táppénznek a nemzeti törvények és rendelkezések által előírt részét köteles maga fizetni.

3. A táppénz visszatartható amíg a biztosított személy hajón szolgál vagy külföldön van.

4. Bármikor a körülmények úgy kívánják, a biztosító szervezet vállalhatja a beteg személy kórházi kezelésének költségeit, és ilyen esetben teljes járadékot biztosít számára, beleértve a szükséges orvosi ellátást és ápolást is.

4. cikk

1. Ha a biztosított személy külföldön van, és betegsége okán elveszítette béréhez való jogosultságát, mely korábban részben vagy egészben esedékes volt, az a készpénzjáradék, melyre jogosult lett volna, ha nem lett volna külföldön, családjának fizetendő részben vagy egészben egészen addig, míg a tagállam területére vissza nem tér.

2. Nemzeti törvények és rendelkezések előírhatják vagy megengedhetik az alábbi járadékok nyújtását:

- (a) ha a biztosított személynek családi felelőssége van, a 2. cikkben nyújtott készpénzjáradékot kiegészítő ráadás járadék;
- (b) a biztosított személlyel egy lakásban élő családjának beteg, általa eltartott tagjai esetében természetbeni vagy készpénzjáradék.

5. cikk

1. A nemzeti törvények és rendelkezések határozzák meg azon feltételeket, melyek mellett egy biztosított nő, míg a tagállam területén tartózkodik, anyasági járadékra jogosult.

2. A nemzeti törvények és rendelkezések meghatározhatják azon feltételeket, melyek mellett egy biztosított férfi felesége anyasági járadékra jogosult a tagállamban való tartózkodása ideje alatt.

6. cikk

1. Egy biztosított személy halálakor egy nemzeti törvények és rendelkezések által meghatározott összegű készpénzjáradék folyósítandó az elhunyt személy családtagjainak, vagy ez az összeg használható a temetkezési költségek fedezésére.

2. Ahol az elhunyt tengerészek hátramaradottai érvényes nyugdíj program kedvezményezettjei, az előző bekezdésben rögzített készpénzjáradék folyósítása nem kötelező.

7. cikk

A biztosítási járadékra való jogosultság a legutolsó megbízás vége után bekövetkezett betegség esetén is folytatódik egy adott ideig; ezen időszak hosszúságát a nemzeti törvények és rendelkezések szabják meg olyan módon, hogy ezáltal a két egymás utáni megbízás között eltelő megszokott időtartam is biztosítással fedezett legyen.

8. cikk

1. A biztosított személyek és munkaadók közösen nyújtják a betegbiztosítási program pénzügyi forrásait.

2. A nemzeti törvények és rendelkezések elrendelhetik az állami hatóságok pénzügyi hozzájárulását is.

9. cikk

1. A betegbiztosítást önkormányzó intézmények irányítsák, melyek álljanak az állami hatóságok ügyviteli és pénzügyi felügyelete alatt, és ne haszonszerzés céljával működjenek.

2. A biztosított személyek, illetve a kifejezetten tengerészek céljára a törvényeknek megfelelően alapított biztosító társaságok esetében a munkaadók is, vegyenek részt az intézmények irányításában olyan feltételekkel, melyeket a nemzeti törvények és rendelkezések szabnak meg, és amelyek más, érintett személyek részvételét is elrendelhetik.

3. A betegbiztosítás irányítását közvetlenül az állam is magára vállalhatja ameddig nemzeti körülmények folytán annak önkormányzati intézmények általi irányítása nehéz vagy lehetetlen.

10. cikk

1. A biztosított személynek joga van fellebbezni járadékra való jogosultságával kapcsolatos jogvitában.

2. A jogvita rendezésének eljárását a biztosított személy számára tegyék gyorsá és alacsony költségűvé speciális bíróságok vagy bármilyen, a nemzeti törvények és rendelkezések által megfelelőnek tartott módszer.

11. cikk

A jelen Egyezménynek semelyik része sem érint semmilyen olyan törvényt, ítéletet, szokást vagy hajótulajdonosok és tengerészek között létrejött megállapodást, mely a jelen Egyezménynél előnyösebb feltételeket biztosít.

12. cikk

1. A Nemzetközi Munkaügyi Szervezet Alapokmányának 35. cikkében említett területek tekintetében, minden tagállam, mely a jelen Egyezményt ratifikálja, a ratifikálásához mellékeljen egy nyilatkozatot, melyben kijelenti-

- (a) mely területek tekintetében vállalja, hogy a jelen Egyezményt módosítások nélkül alkalmazza;
- (b) mely területek tekintetében vállalja, hogy a jelen Egyezmény rendelkezéseit módosításokkal alkalmazza, megadva az említett módosításokat;
- (c) mely területek tekintetében nem alkalmazhatók a jelen Egyezmény rendelkezései, ilyen esetben adja meg azt is, milyen okból nem alkalmazhatók;
- (d) mely területek tekintetében tartja fenn döntési jogát.

2. A jelen cikk 1. bekezdésének (a) és (b) pontjaiban tett vállalások a ratifikáció szerves részének tekintendők, és hatályuk azonos a ratifikációéval.

3. Bármely tagállam egy későbbi nyilatkozattal egészében vagy részben semmisnek nyilváníthatja az eredeti nyilatkozatban a jelen cikk 1. bekezdésének (b), (c) vagy (d) albekezdései alapján megfogalmazott fenntartásait.

13. cikk

A jelen Egyezmény hivatalos ratifikációit a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal főigazgatójával kell közölni nyilvántartásba vétel céljából.

14. cikk

1. A jelen Egyezmény a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet tagállamai közül csak azokra nézve kötelező, amelyeknek ratifikációit a főigazgató nyilvántartásba vette.

2. A jelen Egyezmény tizenkét hónappal azon nap után lép hatályba, amelyen a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet két tagállamának ratifikációját a főigazgató nyilvántartásba vette.

3. A továbbiakban a jelen Egyezmény minden további tagállamra nézve tizenkét hónappal azon nap után lép hatályba, melyen ratifikációit nyilvántartásba vették.

15. cikk

Amint a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet két tagállamának ratifikációját nyilvántartásba vette, a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal főigazgatója a Szervezet valamennyi tagállamát köteles erről értesíteni. Köteles a tagállamokat azon ratifikációkról is értesíteni, melyekről később, a Szervezet más tagjaitól szerez tudomást.

16. cikk

1. A jelen Egyezményt ratifikáló tagállam a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal főigazgatójához egy nyilvántartásba vétel céljából eljuttatott nyilatkozat útján mondhatja fel az Egyezményt első hatályba lépésének időpontjától számított tíz év elteltével. Az ilyen felmondás egy évvel azután válik hatályossá, hogy a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal azt nyilvántartásba vette.

2. Arra a tagállamra, amely a jelen Egyezményt ratifikálta, és amely az előző bekezdésben említett tíz éves időszak lejártá után egy éven belül nem él a jelen cikkben biztosított felmondási jogával, a kötelezettség újabb tíz éves időszakra érvényben marad. Ezt követően minden tíz év elteltével mondhatja fel a jelen Egyezményt a jelen cikkben előírt feltételek szerint.

17. cikk

A Nemzetközi Munkaügyi Hivatal Igazgató Tanácsa a jelen Egyezmény hatályba lépését követően minden tíz éves időszak elteltével jelentést terjeszt az Általános Konferencia elé a jelen Egyezmény helyzetéről, és megvizsgálja, kívánatos-e a Konferencia napirendjére tűzni az Egyezmény részleges vagy teljes módosításának kérdését.

18. cikk

1. Ha a Konferencia a jelen Egyezményt részben vagy egészében módosító új Egyezményt fogad el, úgy, hacsak az új Egyezmény máshogy nem rendelkezik,

- (a) az új módosító Egyezmény valamely tagállam által történő ratifikálása, tekintet nélkül a fenti 16. cikk rendelkezéseire, *ipso jure* magában foglalja a jelen Egyezmény azonnali felmondását, amennyiben és amikor az új módosító Egyezmény hatályba lép;
- (b) Az új Egyezmény hatálybalépésének napján lezárul a jelen Egyezmény ratifikálásának lehetősége a tagállamok előtt.

2. A jelen Egyezmény jelenlegi formájában és tartalmával mindenképpen érvényben marad mindazon tagállamokra nézve, amelyek a jelen Egyezményt ratifikálták, de a módosító Egyezményt nem.

19. cikk

A jelen Egyezmény francia és angol szövegváltozatai egyaránt hitelesek.